

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Kmetijski list
za obrtnike
naj bodo naročniki!

Izjave vsake vrste.
Narodna lista:
za celo leto Din. 20.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din. 30.—
Inzerati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamka za od-
govor. — Neprankirani
plačani se ne sprejemajo.

Vsakdo vrtel
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Recepiti se ne vr-
šajo. — Plača in toži-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kelečevski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2504. — Račun
poštne hraništelj
št. 14.104.

Pokvarjena gospoda in kmetje.

še enkrat izjava dr. Natlačena. — Izjava ni preklicana in ne popravljena. — Hinavska ljubezen pokvarjene gospode do kmeta. — »Slovenec« molči, »Domoljub« molči, »Slovenski Gospodar« molči! — Nauk za kmete in delavce.

Izjava dr. Natlačena o vplivu Trboveljske premogokopne družbe na vladne kroge, ki jo je objavil najprej »Nar. dnevnik«, in o kateri smo govorili v zadnji številki našega lista tudi mi, je izzvala v celi Sloveniji ogromno zanimanje in sicer pri vseh strankah. Udarec, ki ga je zadal podpredsednik SLS hote ali nehoti poslancem SLS, je močan in tako hud, da je vse pričakovalo, da bo dr. Natlačen svojo izjavo mogoče preklical ali vsaj omilil. Zgodilo se ni ne eno, ne drugo, izjava torej drži. Zato jo objavljamo danes v celoti. Izjava slove:

»Naš proračun je odobren v celoti, kakor ga je oblastna skupščina sprejela, samo da je črtan vagonski davček, ki je bil v proračunu med dohodki postavljen z zneskom 100.000 Din. Predvideno pa je bilo, da bi ta taksa donášala letno ne samo en milijon, ampak štiri milijone dinarjev.

Naš proračun je pravzaprav potrjen v celoti, toda z omejitvijo, ki jo vsebuje člen 2. proračunske uredbe, sklenjene od oblastne skupščine, da se sme proračun kretati v okviru dohodkov, pri čemur smo imeli v mislih, da nam bo država odstopila gotove posle, ki jih je dosedaj opravljala sama. Ti posli so na primer pospeševanje kmetijstva, uprava avtonomnih cest, vsi posli kurativnega zdravstva, sem spadajo bolnice, umobolnice, hiralstvo, skrb za kurativno medicino na deželi, to je nastavljanje in vzdrževanje takozvanih okrožnih zdravnikov in slični posli.

V smislu člena 320. finančnega zakona bi nam moral ministrski svet sorazmerno s posli, ki jih odstopi nam, odstopiti tudi finančne vire. Na ta način naj bi se približno krili stroški, ki jih predvideva naš proračun, oziroma naj bi tako primanjkljaj, ki ga naš proračun izkazuje, našel kritje.

finančnemu ministru priporočil odobritev tudi te, od nas vpeljane takse in sicer s tem, da bo ravno skrb za vzdrževanje avtonomnih cest nalagala oblasti ogromna bremena in da je že radi tega pravično, če plačajo trgovci, ki natovarjajo ali iztovarjajo v območju oblasti blago, kak prispevek za vzdrževanje cest, oziroma samoupravnega aparata. Ta prispevek bi bil itak minimalen, tako da bi se v prometu sploh ne čutil, kajti pri enem kilogramu blaga bi znašal komaj desetinko pare. Trgovci pa bi imeli korist v tem, da bi po bolj-ših cestah lažje in ceneje dovažali ali odvažali blago do železniških postaj. Dasi bi vagonaska taksa bila tako neznatna, da bi jo nihče sploh ne občutil, bi vendar donášala zelo izdaten znesek, s katerim bi bilo mogoče vzdrževati ves tehničen aparat za javna dela in bi se dale še lepe vsote porabiti za pomoč najpotrebnejšim cestnim okrajem, ki se nahajajo zlasti glede na člen 82. finančnega zakona v skrajno kritičnem finančnem položaju, tako da je njihovo nadaljnje poslovanje prav resno ogroženo.

Trboveljski premogokopni družbi, ki je najmočnejši davkoplačevalec v naši oblasti in ki plačuje zlasti ogromen procent takozvane posebne pridobnine, je uspelo spraviti v finančni zakon nesrečni člen 82., ki dopušča na davek od dobička družb, ki so dolžne javno polagati račune, samo 200% občinske doklade, a največ pa po 25% doklade za ostala samoupravna telesa. Vsled tega na primer proračun litijskega cestnega okrajnega odbora, ki je bil s strani pristojnih oblasti pravomočno odobren, izgubi nad en milijon dinarjev na pričakovanih dohodkih in bo njegovo redno delovanje sploh nemogoče. — Okrajni zastop v Laškem izgubi na svojih dohodkih preko 2.000.000 dinarjev in bo neizogibno nastopil občuten zastoj v njegovem poslovanju.

Vsi ti zneski, ki izpadejo iz omenjenih proračunov, pa pridejo v dobro Trboveljske premogokopne družbe. S tem svojim uspehom pa TPD še ni bila zadovoljna in je po

mojih informacijah ona tista sila, ki je pri finančnem ministru dosegla, da se je od naše oblastne skupščine sklenjeni vagonski davek črtal, vsled česar bo tudi naše delo občutno ovirano in ne bomo mogli tako hitro začeti z izvajanjem gospodarskega programa, kakor smo upali.

Kaj trdi g. dr. Natlačen?

Dr. Natlačen, podpredsednik SLS in predsednik ljubljanske oblastne skupščine, trdi torej:

1. Ljubljanska oblastna skupščina je sklenila pobirati vagonisko takso (10 oziroma 15 dinarjev od vagona blaga, ki se natovori ali iztovori na postajah ljubljanske oblasti).

2. Na prizadevanje Trboveljske premogokopne družbe finančni minister tega davka ni potrdil. Tako je prišla ljubljanska oblast ob 4 milijone dinarjev letnega dohodka.

3. Na prizadevanje Trboveljske družbe je bil sprejet člen 82. finančnega zakona, ki dovoljuje nalagati velikim in bogatim delniškim družbam največ 200% občinske doklade, za oblastne stroške pa le 25%.

Pomen § 82. finančnega zakona.

Paragraf 82. finančnega zakona, o katerem govori g. dr. Natlačen, je za celo Slovenijo velikanskega pomena, zlasti pa za tiste občine, kjer imajo svoj sedež velike industrijske družbe: Trbovlje, Jesenice, Ruše itd.

V vseh takih občinah in okrajih so doslej sestavljali proračune tako, da je večji del bremen plačevala bogata družba, ki je na ta način v občini stanujočim delavcem vsaj nekaj dobička dala nazaj za šole, bolnišnice, ceste itd. Sedaj bo vse to odpadlo, ker smejo občine nalagati bogatim družbam samo do 200% doklade.

Če bodo torej hotele kmečke občine, kjer se nahajajo bogate industrije, zidati moderne šole, kopalnice itd., bodo morali plačevati vse te ustanove kmetje in delavci in mali obrtniki, bogati delničarji pa bodo lahko zapravljali svoj »težko prisužen« denar po lepih letovišjih in še lepših zimskih zabavišjih.

Ravno tako bo prikrajšana tudi deželna blagajna, ki bo smela po novem zakonu pobirati od bogatih družb le do 25% doklade. Za uboge kmete, bajtarje, delavce in male obrtnike pa ni določene nobene meje — ti »lahko« plačujejo tudi do 1000 ali pa še več procentov, če bo ravno treba, kajti zaščitite so po-

trebni samo bogatini, kmet in delavec pa menda lahko crkata od lakote, ker sta že itak vajena lakote...

Kdo je to postavil odobril?

To postavilo je odobril parlament. Toda ne radičevski parlament, ampak tisti parlament, v katerem so imeli večino in s tem tudi odločilno moč srbski radikali in — slovenski klerikalci!

V finančnem odboru, kjer se taki zakoni razpravljajo točko za točko, so sedeli tudi klerikalni poslanci in imeli prvo priložnost upreti se temu. Človek bi mislil, da bodo ali slovenski klerikalci ali pa samostojni demokrati vendarle razumeli, kaj pomeni ta paragraf za Slovenijo in za slovenske občine in okraje. Toda ves čas, kar se je vršila razprava o finančnem zakonu, nismo nikjer brali niti besedice o pomenu tega paragrafa, ne v »Slovencu«. Z eno besedo, prav nikjer!

Kaj to pomeni? To pomeni, da so slovenski klerikalci ali spali, da tega paragrafa sploh niso videli, ali pa ga niso razumeli! Drugače je to nemogoče.

Tako je ta paragraf postal zakon bodisi vsled zanikrnosti poslancev, bodisi vsled njihove nesposobnosti, ali pa, kar je najhujše — vsled tega, ker se boje sodbe naroda. Drugače to ni mogoče.

Odgovornost za vso škodo, ki jo bodo vsled tega zakona trpele slovenske občine in okraje in cela slovenska dežela, pa nosijo v prvi vrsti klerikalni poslanci, ki so bili sestaven del vladne večine, pa vendar sprejetja tega zakona niso preprečili — oni na ta zakon slovenske javnosti niti v svojih listih niso opozorili, ampak so molčali kot grob, dokler se ni oglasil dr. Natlačen!

»Slovenec« molči! — »Domoljub« molči!

Vsakem oziru je silno zanimiv trdovraten molk v časopisih SLS o izjavi dr. Natlačena, ki jo je priobčil »Narodni Dnevnik«. Človek bi pričakoval, da bo to izjavo ponatisnil vsaj »Slovenec«, ko je vendar dr. Natlačen podpredsednik SLS — toda v »Slovencu« nismo brali o tej stvari niti besedice. Ravno tako tudi ne v »Domoljubu«.

Ta molk se da tolmačiti in razumeti le tako, da se gospodje jako dobra zavedajo, kako silovito je zadel dr. Natlačen — hote ali nehoti v svoji izjavi poslance SLS, ki so v Belgradu lepo molčali, ko je bil na dnevnem redu nesrečni para-

graf 82 finančnega zakona, a pri glasovanju so lepo glasovali za ta paragraf! Brez klerikalnih glasov vlada namreč ni imela večine!

Še mnogo bolj zagoneten pa je bil molk časopisja SDS, t. j. »Jutra« in »Domovine«. Samostojni demokrati so že toliko pametni, da dobro vedo, kakšen udarec pomeni dr. Natlačenova izjava za poslance SLS in vsak je pričakoval, da bo demokratska gospoda po SLS tolkla kot divja — toda nič se ni zgodilo! Čakali smo en dan, dva dni, tri dni, pa nič! Vsebinsko dr. Natlačenove izjave je pač objavila belgrajska »Politika«, toda pri nas v Sloveniji — molk in samo molk do zadnje nedelje. Šele en teden pozneje se je oglasilo tudi »Jutro«.

Zakaj neki gospoda tako lepo molči?!

Zakaj se tista liberalna in klerikalna gospoda, ki ima vedno polna usta same ljubezni do kmeta in delavca, ni oglasila takoj, ko so glasom izjave dr. Natlačenova prikrajšani kmečki in delavski okraji za mnogo milijonov dinarjev?

Odgovor je enostaven: Liberalna in klerikalna gospoda molči zato, ker so ji interesi bogate Trboveljske družbe mnogo važnejši kakor vsi kmetje in delavci v Sloveniji skupaj.

Bogata Trboveljska družba ima namreč denar, kmetje pa ne. Ali nas razumete?

Od raznih strani dobivamo večsah pripombe, češ zakaj pišete o pokvarjeni gospodi v Sloveniji, ko pa pokvarjene gospode v Sloveniji ni!

Mi pa pravimo, da je! In še mnogo jo je! Pokvarjena, popolnoma pokvarjena je tista gospoda v Sloveniji, ki molči, kadar se gre za kmečke in delavske milijone.

Nauk za volitve.

Pred nami so volitve. Ponekod občinske, pozneje pa volitve za državni zbor. Kakor je že navada, se razlije takrat po celi deželi silna povodenj raznih agitatorjev in govornikov, zlasti na kmete.

Mi prosimo vse svoje somišljenike in prijatelje in pristaše, da gre vsaj eden (če mogoče, pa več) na vsako zborovanje naših nasprotnikov.

Tam naj zakriče pred vsemi kmeti:

»Kaj je s Trboveljsko družbo? Kaj je s paragrafom 82 finančnega zakona? Zakaj molči »Slovenec«?

To vprašanje se mora razlegati ves čas volitev po celi deželi, da bo tudi zadnji hribovec vedel, kdo je v Beogradu in doma molčal, v odločilnem trenutku pa glasoval za to, da izgube slovenske kmečke in delavske občine debele milijone na korist bogatih delniških družb. To je treba po celi Sloveniji kričati, da se bo slišalo do neba!

»Vera« in »narod« v nevarnosti!

Mi smo že enkrat povedali v »Kmetiskem listu«, da je pokvarjena gospoda imela že v stari Avstriji to navado, da je vselej takrat, ko se je pripravljala kakšen divji napad na kmečke in delavske žepe, dvignila in razpihala po svojem časopisju ali verski ali pa narodnost-

ni boji. Ko so n. pr. hoteli enkrat podržaviti neko železnico za silno visoke denarje, so uprizorili silovit boj v parlamentu med Čehi in Nemci. In res so se gospodje poslanci vsedli na ta lim (dobro poučeni seveda samo na videz, ker so v žepu že čutili, za kaj gre) in so se kregali med seboj, da so kar klopi pokale v parlamentu. Sredi tega boja pa so čisto neopaženo spravili pod streho zakon, da se železnica, za katero je pač šlo, podržavi proti ogromni odkupnini, ki so jo morali potem plačevati seveda delavci in kmetje.

Tako dela pokvarjena gospoda tudi pri nas. Cigan je in ostane cigan, če mu daš na glavo rdečo ruto ali pa visok cilinder. Tudi pri nas so vsa leta po ujedinjenju vpili in kričali, enkrat, da je narod in država v nevarnosti — takrat je žel Rade Pašič in njegova kompanija — potem pa zopet, da je vera v nevarnosti — na korist Trboveljske družbe. In pobožni slovenski kmet se križa in moli, ko bere, kako strašno je vera v nevarnosti, in moli tako zatopljen v svete misli, da prav nič ne ve, kako in kaj se glasuje v parlamentu za — Trboveljsko družbo na njegovo milijonsko škodo!

Taka je ljubezen pokvarjene gospode do kmeta in delavca v resnici!

Kako napraviti temu početju konec?

Vsemu temu početju pokvarjene gospode pa je treba vendar enkrat napraviti konec! To kmetje in delavci lahko naredijo, samo če hočejo. Ni treba namreč napraviti nič drugega, kakor da poženejo vso kvarjeno gospodo tja, kamor spada.

Spada pa v Trbovlje! Za kogar pokvarjena gospoda dela, tam naj išče tudi glasove za volitve! Med kmete in delavce naj se pokvarjenici ne kažejo, če jih je še kaj sram. Zato naj na vsakem shodu liberalnih in klerikalnih pokvarjencev zadoni gospodi na ušesa klic iz sto in sto kmečkih in delavskih grl: Ajdi v Trbovlje po glasove! Mi jih ne damo več!

Kmetje, izpreglejte in pridružite se naši Slovenski kmečki stranki! Sedaj, ko vsi hinavski »prijatelji kmeta« molče iz gole ljubezni do Trboveljske družbe in njene bogatije, smo mi edini, ki si upamo dvigniti svoj glas za kmečke in delavske koristi, za kmečke milijone. In mi bomo odločno vztrajali! Vaša sveta dolžnost pa je, da podprete s svojimi glasovi one, ki delajo za vas in za vaše koristi, ne pa tiste, ki molče, da Trboveljska družba ne trpi škode!

POMNITE: Čim dalje ima Zenska Hvala časa, da razkrajaja nesnago, tem lažje je bo odpravilo Schichtovo milo.

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge!

Ob vsaki priliki se spomnite volilnega sklada!

Ali na desno ali na levo?

Nedavno smo mi priobčili članek, kjer smo povedali, kako se SLS pod vodstvom dr. Korošca približuje onim strankam, ki zastopajo interese velekapitala. Našo trditve dokazuje že lepo število dogodkov, med drugim tudi okolnost, da klerikalci niso niti črhnili proti § 82 finančnega zakona, o katerem govorimo na drugem mestu in čegar posledice za Slovenijo je s hvalevredno odkritostjo povedal podpredsednik SLS g. dr. Natlačen.

Na Češkem pa živi katoliški župnik Reichenberger. Ta je predsednik krščanske ljudske zveze. Župnik Reichenberger je napisal v svojem listu sledeče besede:

»Največji sovražnik krščanstva je velekapital. Ta je ljudske mase odvrnil od Cerkve. Zato se moramo izogibati tudi vsakega videza, da

imamo z velekapitalom kakšno zvezo. Naše mesto je na strani onih, ki delajo. Posledice za Cerkev bodo strašne, če se postavimo na stran velekapitala. Če se bodo vezali krščanski politiki z velekapitalom, bodo prisilili tudi krščansko misleče delavce, da se ozro po drugačem političnem zastopstvu.«

Pri nas pa izjavlja v Belgrajski »Politiki eden od najodličnejših članov grupe dr. Korošca«, da SLS ne bo nastopila proti velekapitalističnim radikalom in proti velekapitalističnim demokratom, če bi se pojavili v Sloveniji. Radi verjamemo!

Kaj bodo rekli na to slovenski kmetje in delavci pri volitvah?

Kogar velekapitalistični bič še premalo tepe, naj le glasuje za — klerikalce...

Gospodarska potreba kmetijske stranke.

Gospodarska nujnost kmetijske državne stranke v kmetijski državi, kakor je naša, bi naj bilo jedro naše agitacije, zato, ker je najbolj jasno razvidna, takorekoč politična abeceda, ki gre vsakemu v glavo.

Če si predstavimo našo državo kakor bogatega gospodarja, ki ima 90% svojega premoženja v svojih zemljiščih, ji bo vendar prva skrb, da dvigne produkcijo zemlje in zemljiške razmere uredi, potem šele, da misli na drugo.

Isto velja tudi za nas. Urejene zemljiške razmere, pravi Dostojevski, so predpogoj vsej gospodarski in kulturni strukturi vsake države.

Pri nas imamo že od začetka sem izraziti zaščitni sistem carin. Mi podpiramo industrijo in pri tem uničujemo zemljo. Naše mlade industrije in tovarne ne morejo konkurirati v cenah z inozemskimi velikimi industrijami, ker morajo odplačevati obresti na izposojeni investicijski kapital in ker se v manjšem dražje proizvajajo kakor pa v velikanskih množinah. Ravno tako je več stroškov zato, ker še domače firme niso upeljane in treba iskati trgov.

Kaj smo torej storili? Da bi se izplačalo delo teh fabrik, ki jih imamo, smo postavili na ves konkurenčni uvoz teh predmetov ogromno uvozno carino in na ta način umetno podražili vse te produkte. Na blago je približno 40% uvozne carine, na gotovo obleko 160% na osnovno carino, na sladkor 100 zlatih dinarjev (približno 1000 papirnatih) od 100 kg, poleg trošarine 5 zlatih dinarjev od 1 kg sladkorja, ki jo zopet nosi konzument, ker jo trgovec, ki jo plačuje, pribije ceni in tako prevali na kupca. Na železo je carine približno od 10 do 50 zlatih dinarjev na 100 kg, zato da se zaščiti železarska industrija itd., itd.

S temi zaščitnimi carinami so reš zaščitili domačo industrijo in ji olajšali oziroma sploh odvzeli tujo

konkurenco. V domači fabriki sicer mnogo dražje izdelana obleka bo še vedno cenejša kot pa tuja uvožena, ki se na meji s 140% carino v ceni poveča za enkrat in pol. Ravno tako je s sladkorjem, blagom, železom itd.

Toda kdo nosi posledice? Tisti, ki mora sladkor kupovati in obleke nositi in tisti, ki železo in železno orodje rabi! Predvsem torej kmet. Cel narod mora trpeti, da par industrij lahko — ker so brez konkurence — potegne ogromne dobičke!

Brez zaščitne carine bi bilo blago ceneje skoro za polovico, gotova obleka za okrog 140%, sladkor skoraj za dve tretjini, železo, jeklo itd. ravno tako. Zdaj pa mora kmet dvakrat in trikrat več producirati, da lahko kupi isto množino blaga in orodja itd. In če tega zemlja kljub največjim naporom ne da, ker ni investicijskega kapitala ali strojev, ali ker je že preveč izrpana? Potem je treba vzeti, če je kaj naloženega v posojilnici od prejšnjih boljših časov in če tam ni, se reče vzeti dolg in vedno novi dolg, ker ni upanja, da bi se zboljšala produkcija in če tudi to ne gre — se reče hoditi nag okoli in stradati, kakor je to v velikem delu naše države na dnevnem redu.

To niso volilne hujskarije!

Mi vsi vemo, da je industrija deželi in državi, ki hoče postati bogata in mogočna, potrebna. Tisoči in tisoči kmetijskih fantov bi našli v domači industriji dober zaslužek in jim ne bi bilo treba v Ameriko. Preobljudenost dežele bo našla tukaj svoj odtok in narod se bo na ta način normalno večal brez velikih pretresljajev. Povprečni način življenja je v industrijski državi vedno boljši in višji kakor v kmetijski.

Toda mi ne smemo uničiti virov, iz katerih teče vse narodno gospodarstvo in to je zemlja. Celotni naš izvoz v inozemstvo znaša okoli de-

več milijard dinarjev. Od tega odpade tri četrtine in več na kmetijske proizvode. Radi tega je tudi naša industrija odvisna od uspeha naših malih kmetijskih gospodarstev. Če pa mi s preuranjeno zaščitno carino preobtežimo kmetijski stan in s tem cel narod, ko je še materielno na šibkih nogah in ga na ta način sistematično obubožamo, prerežemo si sami vrelec pri viru in mu vzamemo dotok. Celo narodno gospodarstvo bo na ta način za dvajset in petdeset let zastalo v razvoju; kajti zemlja se ne da tako hitro renovirati kot se da postaviti fabrika. Par fabrikantov bo vleklo skozi 10 let ogromne dobičke, ker ne bo konkurence, mi vsi pa bomo ostali siromašna država in siromašen narod še skozi 50 in več let.

Danes je zločin voditi tako carinsko politiko. V Dalmaciji se kmetstvo posestvo par oralov deli na šestindesetine. Nobene familije ni, kjer ne bi par članov bilo v Ameriki, cela Bosna in Hercegovina hodi raztrgana in pol naga, agrarna reforma ni rešena in je produkcija padla, ves prihranjen denar je šel, zemlja je izčrpana in ni denarja, da bi ji z intenzivnejšim gospodarstvom dvignil plodnost. Če vzame kmet posojilo, ker mora predrago plačevati obleko in orodje, ni to investicijsko posojilo dano zemlji, ki se bi v bodočnosti obrestovalo in povrnilo, ampak posojilo konsumenta, ki se enkrat porabi in potem ostavi staro povečano pomanjkanje. To je obuboževanje celega kmetškega stanu in v gospodarskem pogledu — ker tvori tako ogromno večino — obuboževanje celega naroda.

Še enkrat povedano. Naš kmet v današnjem gospodarskem stanju kakor je, teh bremen zaščitne carine ne prenese, razen da se uničuje zemlja in z njo tri četrtine našega izvoza, ne glede na bedo ljudi.

Jaz mislim, da je vsakemu — predvsem pa, da mora biti vsakemu kmetu jasno — zakaj je neobhodna splošna državna, a prav posebno še stanovska potreba kmeta, da obstoja v zemljedelski državi kot je Jugoslavija, močna kmetška stranka, ki štiti njegove gospodarske interese. Ali naj zaupa svojo mošnjo drugim meščanskim in mešanim strankam, kjer ravno industriji kot strankini financijerji odločajo ali pa, kjer se je vedno treba ozirati »na vlogo vseh stanov«, ki so v stranki zastopani?

Ali zdaj razume čitatelj, kaj pomeni, če se je vodja samostojnih demokratov Svetozar Pribičević v imenu stranke pisмено zavezal Slavenski banki, da bo štiti »njene interese«? Slavenska banka, kakor je znano, je imela celo vrsto industrij in fabrik!

Ali pa, če dr. Stanovnik, odlični pristaš SLS, očita vodstvu stranke, da v Ljubljani odloča par kapitalistov? Tudi ti kapitalisti imajo tovarne.

Tu bi bila razjasnjena gospodarska potreba kmetške stranke z ozirom samo na zaščitno uvozno carinsko politiko, ker se najbolj jasno vidi in ni treba posebnih možganov, da se jo spozna, ker jo že žep da zadostno občutiti.

Isto pa je v izvozni carinski politiki, v finančni politiki obdavčevanja, v vprašanju zemljedelskih kreditov, kreditov Narodne banke, podpori kmetijskemu šolstvu, združništvu itd., itd.

Kakor je svoj čas zaklical Karl Marx delavcem: »Proletarci vseh

dežel, združite se«, tako je treba zaklicati tudi tu: »Kmetje, bogati in revni, združite se!«

Gospodarska nujnost kmetške državne stranke v Jugoslaviji in Sloveniji leži na dlani.

Dr. I. Rosina.

Kdo plačuje?

Pri nas se zlasti za časa volilnega boja mnogo govori o državnem proračunu, ki znaša okoli 12 milijard dinarjev, potem pa o tem, kdo da večino tega denarja spravi skupaj.

Če človek posluša na kakšnem shodu trgovcev in obrtnikov, koliko morajo ti plačati davka, bi skoro verjel, da leži glavno breme na njihovih ramah. Ravno tako govore in pišejo po svojih listih velekapitalisti in bankirji in veliki industrijalci, da samo oni plačujejo največji del. Torej vsi plačujejo, samo kmetije in delavci menda nič!

Sedaj pa pogledimo na nekaterih primerih iz življenja, kako ta stvar stoji.

Poglejmo si industrijalca. Ta izdeluje n. pr. poljedelske stroje. Kam in komu jih prodaja? (Recimo, da jih proda večinoma doma). Ali ne kmetu? Drugi jih namreč ne rabi. V ceno vsakega stroja pa je že zdavnaj zaračunan tudi del tiste vsote, ki jo mora industrijalec »plačati« kot davek! Če bi industrijalcu ne bilo treba »plačati« davka, bi bil naravno tudi stroj cenejši. Ker pa je del davka že zaračunan v ceno vsakega stroja, je jasno, da industrijalec ne »plača« iz svojega prav nič, ampak samo na davkarijo nese to, kar je zbral na račun že zaračunanega davka pri kupeih, to je pri kmetih.

Poglejmo trgovca. Trgovci prodajajo sukno in razna živila. Od

sukna in od živil (kava, riž itd) morajo trgovci »plačati« carino. Te carine pa trgovec ne plača sam iz svojega žepa in tega tudi ne more, ampak on prevale carino na ceno blaga, za katero kupujejo blago tisti, ki ga potrebujejo, torej največ kmetje, obrtniki in delavci. Ravno tako je v ceno blaga že zaračunan tudi del davka, s katerim trgovec računa. Tudi trgovec torej ne »plačuje« davka, ampak on samo na davkarijo nese to, kar je nabral od kupcev na račun že v ceni blaga zaračunanega davka.

Poglejmo obrtnika, n. pr. krojača. Krojač računa od obleke neko določeno vsoto. Ponekod znaša »tarif« 570 dinarjev (brez vsega), ponekod zopet manj. Zakaj je ta cena tako visoka? Ker je v njej že zaračunan davek, s katerim mojster približno računa! Torej tudi obrtnik nič ne »plačuje« iz svojega, ampak on samo na davkarijo nese to, kar je nabral od svojih odjemalcev na račun že zaračunanega davka pri ceni vsakega obrtnega izdelka.

Pravi davkoplačevalci torej ne morejo biti tisti, ki to, kar na davkarijo nesejo, lahko komu drugemu navale na rame, ampak pravi davkoplačevalci so tisti, ki morajo za nakup tujega blaga producirati novo blago. To so pa samo kmetje in delavci, ne pa posredovalci. Pravica pa zahteva, naj vlada tisti, ki res plačuje. To naj si zapomnijo kmetje in delavca za volitve.

Trošarine prost bencin za pogon kmetijskih strojev.

Bencin za pogon motorja pri poljedelskih strojih, kakor mlatilnice, slamoreznice, žage cirkularke za domačo porabo itd. je prost trošarine. Dobaviti pa se mora ta bencin direktno iz rafinerije ali iz carinskega ali trošarinskega skladišča v državi. Kdor bi rabil manj kot 100 litrov bencina na leto, temu se ne dovoli dobave trošarine prostega bencina. Trošarina na 1 liter bencina znaša 4 Din, prihranek na 100 litrov znaša torej 400 Din. Kdor hoče dobiti dovoljenje za dobavo trošarine prostega bencina, mora napraviti prošnjo na okrajno finančno ravnateljstvo v Ljubljani, ki naj bo sestavljena po tem-le vzorcu:

Okrajnemu finančnemu ravnateljstvu v Ljubljani.

Podpisani Josip Oblak, posestnik v Žabji vasi, občina Šmihel-Stopiče, prosim v smislu uredbe ministrstva financ št. 15/3. člena 118. za dovoljenje, da si nabavim 250 l bencina trošarine prosto za pogon kmetijskih strojev iz rafinerije mineralnih olj G. Gol v Dravogradu.

Bencin bom rabil za pogon motorja št. 12.675, ki ga je izdelala

tvrdka Tönnies & Comp. v Ljubljani in proizvaja 5 konjskih sil in bo gonil mlatilnico, slamoreznico (tu se navedejo tudi drugi stroji, ki jih uporabljate).

V letu bom pa svoja dela porabil 250 l bencina (če surovo olje, potem to), ker porabljam motor v letu 32 dni dnevno 10 ur. Register o uporabi bencina bom vodil osebno, bencin bo shranjen v kleti pod stanovanjsko hišo št. 26. Prilagam prošnjo tudi potrdilo, da sem plačal davke.

Žabja vas, dne 24. junija 1927.

Josip Oblak.

Prošnje se morajo vložiti vsako leto. Kolekovati je prošnja s 25 dinarji in priložiti kolek za rešitev 20 Din. Za letos je zadnji čas, da se prošnja vložijo.

MLADINSKI VESTNIK.

Redni občni zbor Zveze društev kmetijskih fantov in deklet se je vršil v nedeljo, dne 26. t. m. v Ljubljani. Radi nujnega dela na polju je bila udeležba manjša kakor po navadi. Razpravljalo se je o stanju Zveze in njenem delu v bodočnosti. Sklenilo se je, da se vrši izredni občni zbor Zveze društev kmetijskih fantov in deklet v času kmetijske

razstave v letošnji jeseni. Do tedaj izvoljeni odbor ima nalogo, da izvede reorganizacijo Zveze in izdelala točen načrt dela za zimsko sezono. Uvidevši, da nima mladinska organizacija pričakovati izdatnejše pomoči od nikoder, se je sklenilo potruditi, da se postavi Zveza društev kmetijskih fantov in deklet potom samopomoči na čim trdnejše noge. Obširnejše poročilo bo objavljeno v julijski številki »Grude«.

Poziv našim društvom! Vsa društva kmetijskih fantov in deklet se pozivljajo, da javijo Zvezi število članov in članic, število prireditev in splošno stanje društva. Zveza hoče in mora voditi točno evidenco vsakega posameznega društva, da ve, komu in kje je treba pomoči. Je v interesu društev sami, da to čimprej store.

Dopisi.

Iz Žužemberka. Naš župan, ki je tudi oblasni poslanec in gerent cestnega odbora, se je izjavil v gostilni, da če bo v Zagradcu zopet izvoljen za župana Ivan Hrovat, da bo on napravil, da se občinski odbor takoj razpusti in postavi gerent. Take izjave v javnem lokalu pač niso v čast gospodu oblasnemu poslancu, ki bi moral vedeti, da občinski odborov ne razpušča kak poslanec, ampak je tu zakon, ki določa, v kakem slučaju se sme razpustiti občinski odbor. Kakor izvem, je v Zagradcu bila vložena samo lista SKS in je torej v celoti izvoljena. Radovedni smo, kako bo gospod poslanec svojo grožnjo izpeljal. Prepričani smo, da bo ostalo le pri grožnji.

Rogaška Slatina. »Kmetijski list« je v svoji 28. številki objavil članek »Naša organizacija in volitve«. Članek je izvrsten, žalibog so razmere zlasti v našem kraju take, da kar ne gre naprej. Pri nas vidimo, da bi rad marsikdo nastopil, toda skoro vsak se boji zamere. Eden se boji gospoda župnika, drugi gospoda učitelja ali kaplana, kakor pač nanesse. Tisti nesrečni strah pred »gospodo«, to je tista rak-rana pri kmetih, delaveih in obrtnikih, ki nam ne da naprej! Zato pa tudi naše organizacije ne uspevajo tako kakor bi lahko, če bi bile razmere drugačne, to se pravi, če bi se ljudje enkrat tistega bedastega strahu otresli. — Še za občinsko gospodarstvo se ljudje malo menijo. Ali sedi v občinskem odboru ta ali oni, je ljudem pri volitvah vseeno. Dovolj je, če je od gospode priporočen. Ko pa ljudje dobivajo plačilne listke, pa vpijejo in tarnajo! Kakor hitro pa nastopi gospoda in pove, da je odbor klerikalen, je vse dobro, magari če znaša doklada tudi 2000 procentov. Taki so ljudje. Življenje v okolici Rog. Slatine je jako slabo. Svoje pridelke prodajajo slabo. Sedaj pa pripravljajo kmetom še nove sitnosti s tem, da bi jim radi preprečili neka bližnja pota do njihovih njiv. Ko bodo pa ljudje zvedeli, da je vse to napravil klerikalni župan, bo pa zopet vse dobro in prav. Tako je pri nas.

Iz Zabukovja nad Sevnico. Tu pri nas letos čudno smrt kosi. Pretečni teden je pokosila nam naše-

ga cerkovnika in organista Janeza Korbuna. Bil je zvest in točen, povsem miren v svoji službi. To se je pokazalo na dan njegovega pogreba, ko je bilo veliko spremljevalcev, a bilo bi jih še veliko več, če bi ne bilo na senožetih toliko dela. — Ob tej priliki moram zapisati par vrstic njemu v spomin. Ko sem pred zadnjimi skupščinskimi volitvami z njim govoril, sem rekel, dajte tudi Vi z nami po kmetško voliti. Malo je pomislil in odgovoril: Veste kaj, g. župnik mi je dal službo, se mu ne morem zameriti in Vi dragi mi kmetje mi daste pa bernjo tako lepo, da lahko sebe in svojo družino pošteno preživim, zato pa imam vse rad in se ne morem in nočem nobenemu zameriti, zato rajši volit ne pojdem. Besedo je držal, ker je bil mož na svojem mestu in ni hotel zdražbe delati. Ob času bernje je dobil polne žaklje pšenice in drugega žita, tako da je bil vesel. Torej naslednik Korbuna zapomni si dobro ta nasvet, Ti pa dragi Korbun, spavaj mirno v našem Zabukovju. Pri nas ostaneš v dobrem spominu.

Iz zunanje politike Balkan.

Angleško - ruski spor se čuti tudi na Balkanu. Baš se pripravljajo takozvani balkanski Locarno, to se pravi nekaka zveza balkanskih držav. Dr. Korošec je bil te dni v Sofiji, ne morda, da bi poglobil zveze med bolgarskim in našim narodom, ampak najbrž radi tega, da bi s Cankovo vlado pripravljali tla za balkansko zvezo. V to zvezo naj bi vstopila tudi Turčija, kar pa je ona energično odbila, ker ne mara iti pod angleško komando proti Rusiji, kar je faktični namen tega Locarna. »Slovenec« vedno napada Rusijo in ponatiskuje iz carskih časopisov razne bajke o Rusiji, da tako vzgaja svoje verne bralce v protiruskem duhu naše zunanje politike.

Spor med našo državo in Albanijo je likvidiran na komando Anglije in Francije. Naša država preklicuje »žalilno« noto, Albanija pa izpusti Djuraškovića. Tudi pregovori med Italijo in našo državo se v kratkem prično.

Ravnokotno se bodo v kratkem začela pogajanja med našo državo in Madžarsko radi transitnega prometa na Reko iz Madžarske odnosno našega prometa preko Madžarske.

Nemčija.

Z napetostjo je vse pričakovalo Stresemannov zunanje - političen govor, ki je bil obenem odgovor Poincarejevemu govoru. Novega ni povedal ničesar, ampak je samo potrdil stare smernice svoje politike, t. j. politika Locarna in popolna nevtralnost v angleško - ruskem sporu.

Rusija.

Kar nočeta priznati niti »Slovenec« in drugi gosposki časopisi, je priznal najuglednejši dunajski gospodarski časopis »Börse«, da gospodarstvo v Rusiji zelo napreduje in je v nekaterih panogah doseglo

oziroma presešlo predvojno produkcijo, z ozirom na lansko produkcijo pa je letos napredovalo za okoli 22 odstotkov. Tudi kmetška produkcija je dosegla predvideno višino. Svoje obveznosti napram inozemstvu Rusija točno izpolnjuje in vse angleške intrige so padle v vodo. Posebno živahna trgovina se vrši med Nemčijo in Rusijo, pa tudi z Ameriko so stiki vedno živahnejši, le naš zunanji minister izjavlja, da so ruski - jugoslovanski gospodarski odnošaji bajka.

Kitajska.

Poraz Čangcolinove armade so povzročili predvsem kmetje, ki so se uprli temu izsesavalcu kmetškega stanu. Pol milijona kmetov se je združilo v posebno organizacijo, ki si hoče s silo izvojevati svojo »staro pravdo«. Kantonska armada prodira dalje proti severu in roparskemu generalu Čangcolinu so dnevi šteti, čeprav ga podpirajo Anglija, Japonska, Amerika in Francija.

Razne politične vesti.

Trboveljska premogokopna družba je naklonila ljubljanski knežskofiji 100.000 dinarjev podpore. »Domoljub« piše: »Tudi v Narodni skupščini v Beogradu izvršujejo kmetški in drugi, slovenskemu kmetu neomajno zvesti naši poslanci vedno in povsod, kolikor je dosegljivo v naših razdrapanih državni razmerah, edino le voljo večine slovenskega delovnega ljudstva«. — Vprašamo: Ali je bila to volja »večine slovenskega delovnega ljudstva«, da so esesarji glasovali v Beogradu za čl. 82 finančnega zakona, o katerem trdi sam podpredsednik SLS g. dr. Natlačen, da sta izgubila po »zaslugi« tega čl. 82 finančnega zakona litijski okraj 1 milijon dinarjev in laški okraj 2 milijona dinarjev letnih doklad, skupaj torej 3 milijone dinarjev, ki ostanejo v blagajni bogate Trboveljske družbe, revni kmetje pa morajo plačevati po 300 in še več procentov doklad? Res, lepa »volja slovenskega delovnega ljudstva« je to, ki jo zastopa SLS v Beogradu!

»Domoljubova« nagrada. »Do-

moljub« piše: »Naše vprašanje, za katero dobite, ako bo od pristojne cerkvene oblasti v naš prilog rešeno, 100.000 Din, se glasi: »Ali more katoliški kristjan brez nevarnosti, da izgubi prej ali slej pravo vero, ali vsaj postane mlačen napram veri in Cerkvi — biti član radičevske samostojne kmečke stranke, delati za njo, voliti njene zastopnike ter naročati ali redno čitati časopisje?« — Odgovarjamo: Če priznava »Domoljub« zagrebškega katoliškega nadškofa dr. Bauerja »za pristojno cerkveno oblast«, potem je svojo stavo že izgubil. Zagrebški katoliški nadškof dr. Bauer je namreč katoliškemu župniku preč. g. dovolil, ne samo, da je član radičevske kmečke stranke, ampak da sme na radičevski listi celo kandidirati! Tudi o ljubljanskem škofu še nismo slišali, da bi bil duhovnikom izrečno prepovedal, da so člani naše stranke, kar bi bil gotovo že moral storiti, če bi smatral, da je naša stranka veri pogubna. Ker pa ljubljanski škof in zagrebški katoliški nadškof dobro vesta, da naša stranka ni nevarna veri, ki jo mi nikomur ne jemljemo, ampak da smo nevarni samo mandatom SLS, ki pa še zdavnaj niso vera in to tudi nikdar bili niso in ne bodo, zato še nobene prepovedi ni, kajti stvar Cerkve ni, da rešuje mandate SLS, ampak da učij ljudi verske resnice. »Domoljub« naj se kar obrne na zagrebškega katoliškega nadškofa dr. Bauerja, pa bo kmalu zvedel, kako ta stvar stoji.

»Domoljub« piše: »Kmetški list« hoče dokazati, da vera ni v nevarnosti, in izjavlja, da dobi 50.000 Din tisti, ki pove, če je kje v Sloveniji državna oblast prepovedala maševanje ali kakšen cerkveni obred, ali če kje orožniki ljudi iz cerkve gonijo, ali če kje duhovniki ne bi smeli poučevati v cerkvi krščanskega nauka. In »Domoljub« dostavlja: »Takega očitega preganjanja vere in Cerkve, kot je bilo že v nekaterih državah in zadnji čas v Mehiki, pri nas še ni! Toda predpriprave so že tu!« — Ta »Domoljubova« opazka je zlata vredna: predpriprave so tu! Mi bi lahko »Domoljubu« naštel celo vrsto raznih »predpriprav« za najrazličnejše dogodke. Utegnilo bi se morebiti

dogoditi, da bo enkrat SLS pri volitvah tepena, utegnulo bi se zgoditi, da bo sosedu krava poginila itd. Vse se utegne dogoditi. Za nas pa ni važno, kaj se utegne čez 300 let zgoditi, ampak to, kar se godi. In če mora sam »Domoljub« priznati, da pri nas vere nihče ne preganja, zakaj potem vedno zija, da je vera v nevarnosti? Morebiti »Domoljubova« vera, če jo sploh kaj ima?

Celo »Domoljub« nam daje prav. Na naše besede: »Ne sme več biti, da bi maloštevilna pokvarjena gospoda izbirala med kmeti nekaj zastopnikov, da potem ljudi z njimi farba,« pravi »Domoljub«: »Pravimate, res ne sme tako več biti!«

Vsem zavednim pristašem.

Bliža se težka borba za zmago kmetške misli. Naša kmetška stranka nima bank, nima tajnih in korupcijskih fondov, ne dobiva od kapitalistov podpor, ampak je navezana le na svojo moč in dobrovoljne prispevke zavednih pristašev. Da bomo mogli uspešno voditi volilno borbo, razkrinkavati laži nasprotnikov, je potrebno sto in sto sredstev in mnogo stroškov. Plačati moramo tiskarno, papir in druge stvari. Zato prosimo vse naše pristaše, da zbirajo

Volilni sklad.

Vsak naj da po svoji moči. Krajevne organizacije naj zbere prispevke in jih pošljejo Tajništvu Slovenske kmetške stranke.

Veličastni shodi Sloven- ske kmetške stranke.

Na sv. Petra dan je napovedala okr. org. SKS v Novem mestu shod, ki je veličastno uspel. Trg kraljeviča Petra se je napolnil kmetške množice iz vsega okraja, a tudi meščanstvo je domala vse prisostvovalo. Na shodu so govorili tovariši posl. Pucelj, Bukovec, Sanein in župan Kline iz Gor. Polja. Zborovanje, ki je peteklo zelo mirno, je vodil predsednik okr. org. tov. Avsee. Popoldne se je vršil kmetški tabor na Rakovniku pri Št. Rupertu. Množica je poslušala tov. Pucelja, inž. Zupančiča, Mencina in druge. Prihodnjic bomo poročali obširneje.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

Novice in razno.

Sklicanje ljubljanske oblastne skupščine. Ljubljanska oblastna skupščina bo sklicana na krajsje zasedanje začetkom prihodnjega meseca.

Priznanje. Iz kraljevega fonda je dobil nagrado v znesku 2500 Din tudi okrajni kmetijski referent g. Josip Šuštič kot priznanje za ustanavljanje poljedelskih zadrug, za delo na izpopolnjevanju kmetijstva, za kulturno povzdigo vasi in zaslug in za narodno izobrazbo.

Kamnik. Seja okrajnega odbora SKS se vrši v nedeljo, dne 3. julija ob 10. pri tov. Cerarju. Prosim vse člane, da se gotovo udeležijo. — Fr. Kristan, predsednik.

Ustanovitev kmetijskih zbornic. Poljedelski minister je odredil, da se v najkrajšem času prično ustanovljati kmetijske zbornice v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu, Kmetijska zbornica v Ljubljani bo obsegala ljubljansko in mariborsko oblast.

Kmetijski tečaj v ljubljanski oblasti. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo kredit 30.000 Din za prireditve kmetijskih tečajev v Sloveniji.

Velike sokolske slavnosti v Ljubljani. V dneh 27., 28. in 29. junija se je vršil v Ljubljani pokrajinski zlet vsega jugoslovanskega sokolstva. Ob tej priliki je bila tudi slavna otvoritev največjega sokolskega doma v naši državi, Tabora, ki predstavlja eno najlepših stavb v Ljubljani.

Važno za izseljence. Ministrstvo za socialno politiko je izdalo na podrejene oblasti okrožnico, v kateri jih obvešča, da se morajo prošnje za izselitev naslavljanjati na velike župane, ne pa direktno na ministrstvo za socialno politiko. Take prošnje se ne bodo vpoštevale.

Strašne posledice klerikalne politike. Dne 25. t. m. je bilo iz ljubljanske bolnice izstopilo 15 zdravnikov, ker niso klerikalci znali zasigurati v državnem proračunu potrebne kredite za našo bolnico, dočim so za črnogorske prince zasigurali 42 milijonov dinarjev. Trboveljska družba je po njihovi zaslugi profitirala 8 milijonov dinarjev z znanim paragrafom v finančnem zakonu. Črnogorski principi 42 milijonov dinarjev, a slovenskemu kmetu in delavcu se uničuje bolnica. To je politika SLS potem, ko je stopila v službo kapitala, za katerega bodo prav kmalu začeli klicati Boga in hudiča na pomoč. Kmetje in delavci, izpreglejte!

Velike letalske prireditve so se vršile v nedeljo 26. junija na vojaškem vežbališču v Ljubljani. Prireditve so se vršile pod okriljem društva »Naša krila«. Iz Novega Sada sta priletela že v soboto znana letalca, ki sta letošnjo spomlad letela iz Pariza v Indijo in nazaj. Letalci so izvajali s svojimi aeroplani najdrznejše poskuse v zraku. Iz velike višine se je spustil letalec s padalom na zemljo. Lepo vreme je privabilo na tisoče gledalcev.

Letalska nesreča v Novem Sadu. V četrtek je na novosadskem letališču padel aeroplan na zemljo, pri čemur je bilo letalo popolnoma razbito in letalec Toša Draguljac na mestu mrtev.

Carinsko - kemični laboratorij v Mariboru. Generalna direkcija carin je odredila, da se v Mariboru osnuje carinsko - kemični laboratorij. V to svrhu je odobren kredit v znesku 50.000 dinarjev.

Požar pri Brezovici. Požar je uničil veliki kozolec posestnika Ivana Urbančiča p. d. Kremzarja na Brezovici pri Ljubljani. O ognju je bila takoj telefonično obveščena tudi ljubljanska gasilska postaja in je hitelo osem ljubljanskih gasilcev z motorno brizgalno na pomoč. Ni pa jim bilo treba stopiti v akcijo, ker so med tem že domači gasilci preprečili večjo katastrofo. Kozolec je z vso zalogo sena in drugim pogorel do tal. Škode se ceni na okroglo 50 tisoč dinarjev.

Ljubljansko cestno železnico bo prevzela mestna občina in sicer tako, da bo odkupila od družbe, ki je imela do sedaj tramvaj v svojih rokah, dve tretjini delnice za ceno 2 milijonov dinarjev.

Nesreča v rudniku. V Hrastniku je pretekli petek vrtal v rudniškem rovu rudar Domšek, kateremu je med vrtanjem padla na glavo težka skala in ga opasno poškodovala. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Avtomobilska nesreča pri Zidanem mostu. V sredo 22. t. m. sta trčila z vso silo skupaj dva avtomobila, ki sta popolnoma razbita. Šoferjem se k sreči ni pripetilo ničesar.

TEDENSKI KOLEDAR.

3. julija, nedelja: Helijodor.
4. julija, ponedeljek: Urh, škof.
5. julija, torek: Ciril in Metod.
6. julija, sreda: Izaija.
7. julija, četrtek: Vilibald.
8. julija, petek: Kilian.
9. julija, sobota: Antolija.

SEJMI.

4. julija: Veliki Gaber, Krško, Videm, Vojnik, Rečica, Sp. Kostivnica.
5. julija: Črnomelj, Videm na Krki, Mengeš, Peko pri Poljčanah.
7. julija: Žužemberk.
8. julija: Gradac, Pišcece, Sv. Jurij v Svečini.
9. julija: Brezovo, Boštanj, Tirna.

VREDNOST DENARJA.

Za 1 dolar	56.70 Din
Za 1 liro	3.20 Din
Za 1 avstr. šiling	8.— Din
Za 1 češko krono	1.68 Din
Za 1 franc. frank	2.22 Din
Za 1 zlato marko	13.50 Din
Za 1 švic. frank	10.93 Din

Prostovoljno gasilno društvo za Šmartno in okolico v Tuhinju priredi dne 10. julija ob 3. popoldan na Matjanovem vrtu veliko ljudsko veselico z najrazličnejšim sporedom. Pridite in posetite! Odbor.

Porod v vlaku. Neka muslimanka je prošli četrtek z vlakom potovala iz Trebinja v Dubrovnik. V bližini postaje Sumec je Čamila občutila porodne krče in je še predno je dospela v Dubrovnik, porodila zdravo deklico. Mater in otroka so prepeljali v dubrovniško bolnico.

W. W. Jacobs:

PODLISTEK.

Tigrova koža.

Potujoči slikar, ki je prenavljal napis pri gostilni »Cvetača«, je vžival ugled vsled svojega čednega in solidnega dela. Vsedel se je k mali južini k stari mizi, ki je stala v brestovi senci in si privoščil par koščkov klobase in sira. Nasproti je sedel najstarejši mož v Clayburyju, vlekel iz dolge lončene lule in žalostno pogledaval na stari izvesek. »Skoraj pred sedemdesetimi leti sem pil tukaj pivo,« je dejal in vzdihnil. »Škoda, da ga niste pustili.«

Slikar je vzel grižljaj klobase v usta in ga nestršno gledal.

»Pred dvema mesecema sta šla tod mimo dva mlada gospoda,« je nadaljeval starček, »tako je pripovedoval Smith, krčmar, ogledala sta si vso okolico okrog »Cvetače«. In ko jima je pokazal Smith izvesek, na katerem je naslikan možakar, sta mislila, da je Georg IV., tako mu je bil podoben.«

Slikar se je smejal in zopet pogledal star izvesek. Ena ali dve črti —

Skočil je na klop in prijel za čopiče. V desetih minutah bi najuda-nejši državljan zaman iskal podobnosti in s smehljajem umetnika se je znova lotil jela ter poklical čašo piva.

»Nihče ne bi mogel zamenjati va-

šega izveska za kaj drugega kakor za cvetačo,« je omenil starček, »tako izgleda, da bi jo človek kar pojedel.«

Slikar se je smejal ter potisnil merico pred se. Bil je dobrončen mož in nekoč — ko je slikal izvesek pri »Sij Wilfrid Lawsonu« — je skusil, ako ni piva. Govoril je o umetnosti in govoril nekoliko šaljivo o cvetači. Kimaje z glavo je razpravljali različne možnosti, o pisani kravi ali o modrem levu.

»Ko baš govorite o levih,« je dejal starček zamišljeno, »vem, da še niste nikdar slišali o Clayburyjskem levu? Zgodilo se je to, predno ste zagledali luč sveta.«

Slikar je pritrdil, da ne ve. Potegnul je lulo iz žepa in jel poslušati.

»Dolgo je že tega,« je dejal starček počasi. »Neki cirkus s tigrom je vozil skozi Claybury proti Wickhamu. Ko je peljal mimo Gillovega posestva, se je pokvaril stroj, ki je vlekel nekaj voz. Obstal je, da bi ga kovač popravil. Glumači so postavili velik šotor in prirejali predstave. Tudi jaz sem šel gledat in reči moram, da je bilo vredno denarja, še celo Henry Walker je ostrmel, ko je vtaknil možakar glavo v levovo žrelo. Trdil je, da se je mož sprva bal leva, predno je to storil.«

To je bila imenitna noč za Claybury in ves teden se je samo o tem govorilo. Vsi otroci so se igrali ter bili levi in tigri. Mladi Roberts si

je skoraj zlomil hrbet, ko je poskušal stoje jahati konja.

Dva tedna po odhodu cirkusa se je pa nekaj čudnega pripetilo: velik tiger je ušel. Bill Chambers je prinesel prvi novico, ki jo je bral v časopisu. Prinesel je časopis in ga nam pokazal. Kmalu so začele krožiti različne govore.

Sprva smo mislili, da je tiger Bog ve kako daleč proč in se šalili. Friderik Scott se je sam sebi smejal, ko je mislil, kako bi bilo, ako bi ponoči prijel kakega možakarja, ali pa ako bi prišel neke noči domov in bi našel tigra sedečega v naslonjaču jesti lutko. Meni se pa vse skupaj ni zdelo nič smešno in sem to tudi dejal. Nihče nas si ni želel kaj takega in ravno Sam Jones, ki je dobil že vdrugeč dvojčke, je dejal: sramota! Friderik Scott se je pač iz vsega norčeval.

Ko smo slišali, da so videli tigra tri milje od Clayburyja, smo začeli stvar resnejše razmotrivati. Peter Gubbins je trdil, da se zna kaj pripetiti in predno smo mislili, se je že zgodilo.

Nekega večera smo sedeli pri čaši piva, pušili lule in se pogovarjali o tigru, smo začuli naenkrat krik in videli raztrganega potepuha, ki je tekel na vso moč k nam. Parkrat je pogledal nazaj, zakričal in jo še urneje pobiral.

»Tiger je!« je pripomnil Bill Chambers. Kakor bi trenil, je puhnil v hišo, se prekucnil čez Smitha in prekucnil sodček piva.

Predno se je pobral, je Smith počakal, da smo bili vsi v hiši. Grozne reči je govoril in neprestano kričal: Tiger! Ko so ga pobrali, se nikakor ni dal pomiriti. Smith je naglo zaloputnil duri, ravno ko je potepuh hotel za njim, hropel je in tarnal, naj ga vendar spustijo notri.

»Odpri duri,« je vpil in se zaletaval vanje.

»Poberi se,« je rohnel Smith.

»Tiger je,« je kričal potepuh,

»odpri duri.«

»Poberite se,« je rekel Smith, »vi ste ga zvalili k meni, tecite na cesto in spodite ga.«

Ta hip je prišel v vežo John Biggs, kovač. Ko je slišal, za kaj gre, je vzel Smathovo puško, ki je visela nad klopjo, ter rekel, da gre pogledat za ženami in otroci.

»Odpri vrata,« je dejal.

Skušal se je izmuzniti, potepuh pa vriniti, Smith je pa držal za vrata kakor pravi Anglež. John Biggs se je vjezil, zavihtel puško — Smithovo puško, pomislite — ter ga udaril z njo po glavi. Smith se je zgrudil. Predno smo mogli priskočiti na pomoč, so bila vrata odprta in potepuh notri. John Biggs je dirjal na cesto ter kričal na ves glas.

Hipoma smo zaprli vrata, potepuh se je spravil v kot. Ga. Smith je vzela posodo vode in gobo ter močila glavo svojega moža.

»Ali ste videli tigra?« je vprašal Bill Chambers.

Silno neurje v Ratečah na Gorenjskem. V sredo 22. t. m. je divjala v okolici Rateč strašna nevihta, kakršne že ljudje mnogo let ne pomnijo. Med nevihto je začela padati debela toča, ki je uničila v par minutah vse poljske pridelke. Hudourniki so poplavlili celo vas in voda je vdrla v kleti, hleve in domove. Komaj so rešili živino. Poškodovanih je mnogo hiš, ker je kakor oreh debela toča padala z vsilo na nje. Pomoč je nujno potrebna, ker so ljudje ob ves pridelek in ne bodo imeli ničesar za prehrano sebe in živine. Škoda se ceni na 2.000.000 dinarjev.

Požar na Vačah. V torek 21. t. m. je zažgal osemletni otrok z vžigalicco kozolec posestnice Ivane Bregarjeve, ki se nahaja v Ameriki. Takoj dospeli požarni brambi se je posrečilo ogenj omejiti, vendar je kozolec popolnoma zgorel. Ker oskrbnik ni bil zavarovan, bo trpel občutno škodo.

Divji prašiči delajo silno škodo posestnikom v Jurkloštru. V zadnjem času se pojavljajo kar cela krdela te zverjadi, ki rije po njivah in uničuje pridelke.

Tri smrtne obsodbe v Sarajevu. Vrhovno sodišče v Sarajevu je potrdilo razzsodbo okrožnega sodišča, s katero so bili Dušan Oreba, Vinčo Terlič in Adam Krmpotić zaradi hudodelstva roparskega umora obsojeni na smrt.

Strelna ubila deklico in konja. V selu Jameni v Slavoniji je divjala predvčerašnjim huda nevihta z bližkanjem in grmenjem. Po nevihti so našli na polju mrtvo deklico in poleg nje mrtvega konja. Strelna je ubila oba.

Posledice poplave v Ameriki. Poplava Mississipi je napravila 400 milijonov dolarjev škode. Od poplave je prizadetih poldrugi milijon ljudi, 600.000 farmerjev pa je vsled poplave popolnoma obubožalo.

Najmanj judov so našli na Portugalskem pri zadnjem ljudskem štetju in sicer samo 322. Malokatera država je tako srečna.

Denar naložite
najboljše in najvarnejše pri domačem zavodu

Kmetski hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1.

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%; na trimesečno odpoved po 8%; vloge v tekočem (žiro) računu po dogovoru.

Stanje vlog okroglo 15.000.000 Din. Jamstvo nad 50 milijonov dinarjev.

Velika izbira raznega perila, modnih bluz, nogavice, kravate itd. se dobi po nizkih cenah pri I. G. N. ŽARGI, Ljubljana.

ZA SMEH.

Višek invalidske preskrbe. Francoz, Anglež in Italijan so se razgovarjali, katera država da izdeluje najboljše umetne ude za svoje vojne invalide.

Francos: »Dobili smo iz vojske invalida brez noge, naredili smo mu tako umetno nogo, da je sedaj najboljši nogometiš.«

Anglež: »To ni nič. Mi smo dobili iz vojske moža brez obeh rok. Z umetnima rokama je sedaj najljutejši rokoborec.«

Italijan: »To ni še vse skupaj nič. Mi smo pa dobili moža brez glave. Napravili smo mu umetno glavo in postal je — »fašist.«

*Na lovu.

Prijatelj: »No, koliko ste ustrelili?«

Lovec: »Sedem rac.«

Prijatelj: »Ali so bile divje?«

Lovec: »Rac ne, ampak posestnik, čigar so bile.«

KMETSKE HRANILNE IN POSOJILNE DOM

Račun poštne hranilnice št. 14257

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzojavke „Kmetki dom“. Telefon št. 2547

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poroštvo ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice

6%

brez odpovedi

čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12.1/2, in od 5.—4.1/2

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

»Videl?« je odvrnil potepuh s tresočim glasom. »O, Gospod!«

Zaželel je žganja in Henry Walker, ki je nadomestoval krčmarja, ga mu je dal.

»Nad eno miljo me je podil,« je nadaljeval potepuh, »onemogel sem.«

Vzdihnil je in se onesvestil. Grozno je izgledal onesveščeneč, nekaj časa smo mislili, da bo izdihnil. Pil je žganje in pivo, pa se še ni zavedel. Ležal je mirno z zaprtimi očmi in strahotnim smehom na obrazu.

Šele voda, ki mu jo je vlila ga. Smith v usta, ga je zdramila. Smeh je izginil, oči je na široko odprl se naglo prestrašen vsedel in zakričal, da smo mislili, tiger je planil nad nas.

Pravil nam je, da je sedel ob potoku in pral srajco, ko je zaslišal hropenje in zagledal na drugi strani v grmu velikega tigra. Popustil je srajco in tekkel. Dejal je, da je tiger slučajno zapazil srajco in jo na drobne kosce raztrgal, prav zadnji čas je še utekel.

Ko je končal, se je podal Smith v zgornjo spalnico ter pogledal skozi okno, a ni videl nikjer tigra. Dejal je, da je šel tiger najbrž v vas pogledat, če bi bilo kaj plena ali pa je že požrl Johna Biggsa.

Karkoli bi se zgodilo, nihče ni maral iti pogledat. Vrh vsega se je jelo temniti in radi bi odšli vsak na svoj dom.

Ob desetih nam je začel Smith prigravarjati ter razlagati, da mora krčmo zapreti. Dejal je, da se ni treba bati iti domov, ker tiger ne bo nobenega nas pojedel in da bi bila sreča za druge, ako bi prišli zdravi domov. Dva ali trije so zamerali Smithu to noč in mu tudi svoje povedali.

Konec prepira je bil, da smo spali vsi to noč v veži. Takoj se nam je zdelo nekam neprijetno, vendar je bilo bolje, kakor iti v temi domov, spali smo do štirih zjutraj. Ko smo se zbudili, nismo nikjer našli potepuha, vrata so bila pa na stežaj odprta.

Skrbno smo pogledali skozi okna. Polagoma smo vsi izginili pogledat za ženami in otroci, ali jih je zver požrla ali ne. Niti enega ni tiger prijel, niti enega ranil. Žene in otroci so bili tako preplašeni, da ni bilo ničesar z njimi začeti. Otroci nišo hoteli v šolo, sedeli so pri oknih in čakali, da bi z žimnicami zadržali zver.

Nikomur se ni zljubilo iti na delo. Ko je kmet Gill pravil, da tigri čez dan spijo, zvečer pa šele grede na prežo, smo se nekoliko potolažili. Nihče ni prišel ta večer k »Cvetač« iz strahu, da bo moral iti v temi domov. Ker se to noč ni ničesar primerilo, smo začeli upati, da jo je tiger odkuril drugam.

Bob Pretty se je naglas smejal in trdil, da ne verjame bajke o tigru, vendar mu ni nihče verjel. Bob Pretty je bil, kar sem često dejal

ljudem, garjeva ovca v Clayburyju, bil je divji lovec in se pečal z vsem nepoštenim.

Naslednje jutro je pa hodil Bob Pretty bolj poparjen in zamišljen ter ni več svoje trdil. Prend peto uro je šel Friderik Scott krmit svoje kokoši, pa je našel, da je bil tiger že pred njim tam. Požrl je vse kokoši in jih ni pustil več kakor sedem. Kokošnjakova stena je bila ulomljena, nekaj perja je ležalo in po fleh ter dva piščančka raztrgana in mrtva.

Lahko mi verjamete, da se je Friderik Scott radi tega zelo razburil. Dejal je, da se bo obrnil na javno oblast, ki naj bi potrebno ukrenila. Piščanca in perje je spravil v vrečo ter jo mahnil v Cudford štiri milje daleč, kjer so imeli stražnika.

Zapazil je stražnika, Williama Whiteja po imenu, ko je stal na dvorišču pri hišnih durih krčme in krmil z žitom krčmarjeve kokoši. Prvo, kar je rekel White, je bilo: »To je predaleč od mojega okoliša.«

»Lahko bi nam pomagali v vašem prostem času g. White.« je odvrnil Friderik Scott. »Mogoče se bo tiger vrnil v moj kokošnjak, da bo tam spal. Kako bi bil presenečen, ko bi dvignil glavo in vas zagledal.«

»Pametno trdite, to bi pač bil,« je dejal White in ga debelo gledal.

»Pomislite, kako bi vam bili hvaležni,« je rekel ljubeznivo Friderik Scott.

»Glejte, da se požurite in izginite z vrečo vred.«

Sunil je Friderik Scotta in ga vrgel na cesto. Ko ga je Friderik Scott vprašal, če mu je kaj hudega storil, ga je udaril drugič.

Friderik Scott nam je vse pripovedoval še isti večer. Le najpogumnejši smo prišli k »Cvetač«, da bi se pomenili, kaj bi ukrenili. Skrbelo nas je iti v temi domov. To noč sta izginila prešička Petra Gubbinsa, zelo ljubeznivi živalici. Peter Gubbins je trepetaje sedel na postelji in slišal njuno kruljenje, ko jih je tiger odnesel. Skoraj ves Claybury se je zbral naslednje jutro ogrog hleva in gledal polomljeno ograjo. Nekateri so iskali tigrovo sled, ker pa je bilo suho vreme, niso našli nobene. Nihče ni vedel, kam je bo ubral naslednjo noč. Najrazumnejši mož, Sam Jones, je šel naravnost domov in zaklal prešiča, da bi ga rešil pred tigrom.

Ljudje niso vedeli, kaj bi počeli. Kmet Hall je zatrjeval, da bi se moralo vojaštvo pobrigati, pohitel je v Wickham ter povedal vse policiji, a nikogar ni bilo. To noč je izginil deset minut pred polnočjo Bill Chamebrsov pujske. Najdebelejši prešič je bil, kar se jih je kdaj zredilo v Clayburyju. Tiger ga je odnesel popolnoma neopaženo. Bill je bil toliko pogumen, da je pogledal skozi okno, ko je začul prešičevo kruljenje. Vsled ropota in tuljenja so mu zastale roke in noge.

(Konec prihodnjič.)

Narodni gospodar.

O stanju živinoreje v laškem okraju.

Malokje so podani za razvoj živine, odnosno govedoreje tako ugodni pogoji, kakor ravno v našem laškem okraju in sosednjem okolišu Planine. V omenjenem okraju se vsled težkega obdelovanja zemlje njive povečini prav slabo izplačajo, pač pa se obnese travništvo, ker raste vsled ugodnih talskih in podnebnih razmer brez posebnega kultiviranja zemlje skoraj samo prvovrstna sladka krma. Poleg teh naravnih pogojev pospešuje razvoj živinoreje tudi dejstvo, da služi tukajšnjemu kmetiskemu ljudstvu kot edini vir dohodkov.

Ker je torej ta panoga gospodarstva za tukajšnje povečini revno ljudstvo odločilne važnosti, si je že pred vojno takrat nemški okrajni zastop nadel nalogo, da isto s svoje strani čim bolj podpre. Storil je morda to bolj iz propagandnih nagibov kot iz ljubezni do slovenskega kmeta, toda priznati je treba dejstvo, da se je takrat tukajšnja živinoreja povzpela do izredne višine.

Že leta 1894 se je tedanji okrajni zastop odločil za večji nakup plemenske živine na Gor. Štajerskem in ti nakupi so se izvrševali tudi skozi naslednja leta. Nakupovalo se je izključno muredolsko pasmo, s katero smo dosegli krasne uspehe. Za dokaz naj služi živinorejska razstava leta 1912, ko se je prignalo 360 glav plemenskih krav in telic ter 78 bikov plemenjakov, to pa vse prvovrstne kakovosti in čiste pasme.

Vsled žalostnih vojnih razmer je tudi krasno razvita živinoreja silno trpela. Potrebna je bila nujna pomoč, za kar je prišel v poštev kot prvi faktor zopet okrajni zastop. Priznati moram, da so vsi dosedanji gerenti kot tudi sosvetniki podpirali akcijo za povzdigo živinoreje, a se vsled težkih povojnih razmer ni moglo dosti storiti. Šele lansko leto se je na mojo iniciativo osnoval živinorejski odsek okrajnega zastopa Laško. Bil sem pooblaščen, da sestavim za delovanje istega pravila in storil sem to rade volje. Izgotovljeni pravilnik je bil po predložitvi raznim strokovnjakom od okrajnega zastopa enoglasno sprejet in tudi od vlade potrjen. Na razpolago smo dobili sčasoma tudi denarna sredstva. Na najin predlog z g. Babičem iz Dola je odobril okrajni zastop znatno subvencijo kmetijstvu in sicer Din 150.000 v proračunskem letu 1925 in Din 250.000 v proračunskem letu 1926. Živinorejskemu odseku, kojega predsednik sem bil jaz, je bilo torej omogočeno delovanje tudi iz materijelne strani. Kot prvo nalogo smo si naredili oglediti tukajšnjo več ali manj degenerirano pasmo z nakupom čiste muredolske pasme. Stopil sem v te svrhe v stike z raznimi živinorejci ter živinorejskimi zadrugami na Gor. Štajerskem in dobil sem povoljna po-

CARL POLLAK D. D. LJUBLJANA

Detajlna prodaja
čevijev po tovarniški ceni
na Dunajski cesti št. 23 na dvorišču

Za časa velesejma
od 30. junija do 15. julija
velika inventurna razprodaja.

Med njimi nekoliko **1000 parov** raznovrstnih vzorcev
i. t. d. **po izvanredni niski ceni.**

Moških in ženskih čev- **Din 60.-**
ljev od . . . . .

ter fantovskih, dekliških **Din 20.-** navzgor.
in otroških od . . . . .

Velika zaloga sandal
iz rujavega blank usnja od šte. 20 do 46.

Poleg tega
konfekcijski in jermenarski
izdelki, kakor gamaše,
aktovke in nogometne žoge.

ročila, bodisi o stanju tamošnje živinoreje, kakor tudi o nakupovalnih pogojih. V seji živinorejskega odseka z dne 13. marca t. l. je bilo določeno, da se nakup plemenske živine na Gor. Štajerskem nemudoma izvrši. Imenovana je bila tudi nakupovalna komisija, za katero sta bila poleg mene določena tudi gg. dr. Jerina in Babič. Toda predno je prišlo do izvedbe tega sklepa, je bil tedaj okrajni zastop razpuščen. Novi gerent g. Miha Hrastnik me je razrešil dolžnosti predsednika živinorejskega odseka in obenem spremenil pravec delovanja istega. Iz popolnoma nerazumljivih in neupravičenih nagibov, se je opustil nakup plemenske živine na Gor. Štajerskem in se je določilo, da se nabavi ista na Planini. Kot bližnjemu sosedu Planine so mi tamošnje živinorejske razmere dobro poznane. Svaril sem osebno g. dr. Jerino, da se nakup na Planini opusti, ker vlada tudi tam pomanjkanje dobre plemenske živine. Toda nakup se je izvršil kljub temu, toda popolnoma nestrokovnjaško, kajti nakupovalo se je vse vprek, ne oziraje se na kakovost in mlečnost, najmanj pa na pasmo. Izdale so se ogromne vsote denarja, kar je pa koristilo povečini le raznim prekupčevalcem, ki so ponujali svoje blago že na raznih sejmi in so ga lahko pri tej priliki za 15 do 20% dražje vnovčili. Nikake koristi pa niso imeli od tega pravi živinorejci, ki so dobili v svoje hleve živino povprečno slabe kakovosti in to še pod obvezo, da rede isto skozi 5 let. Cilj te akcije,

da se povzdigne stanje tukajšnje živinoreje, je bil popolnoma zgrešen in našemu kmetijstvu je bila prizadejana ogromna materijalna in moralna škoda.

Pri vsem tem nastane vprašanje, če se sedanji gerent g. Miha Hrastnik sploh zaveda težavne odgovornosti svojega mesta. G. gerent naj prepusti svoje mesto vrednejšemu nasledniku, ki naj bo, če že mora biti isti iz klerikalnih vrst, n. pr. g. B. Babič iz Dola, ki si je pridobil za povzdigo živinoreje precej zaslug in bi to funkcijo gotovo bolje opravljal.

Apeliram tako na zavedne živinorejce kot tudi na merodajne oblasti, da se zanimajo za početje tukajšnjega živinorejskega odseka, kajti škoda, ki je nastala vsled njegovega neprevidnega ravnanja, je ogromna. A. Šmid.

Kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje
na specialni živinorejsko-poljedelski šoli na Grmu.

Ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu obvešča s tem vse Uprave osnovnih šol v Ljubljanski oblasti, da se bo vršil v tej šoli od 10. julija do 20. avgusta 1927 šesttedenski kmetijski tečaj za osnovnošolske učitelje. Smoter tega tečaja je, da se učitelji osnovnih šol usposobijo za učitelje nadaljevalnih kmetijskih šol, ki se imajo kmalu zasnovati na predlog Odele-

nja za kmetijski pouk Ministarstva za kmetijstvo in vode.

Glede tečaja in sprejema v tečaj se objavlja sledeče:

1. Predavali se bodo ti-le predmeti: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, poljedelstvo, travništvo, združništvo, mlekarstvo, perutninarstvo, kmetijsko gospodarstvo, čebelarstvo, živinozdravstvo, uporaba in konserviranje sadja in zelenjave. Teoretični pouk bo obsegal 24 ur na teden in se bo vršil vsaki dan po 4 ure predpoldne. Dnevno od 3. do 6. ure popoldne pa se vršijo obvezna strokovna praktična dela. Prazniki in po potrebi tudi kakšno nedeljo so določeni za poučne izlete v bližnjo okolico. Zadnje štiri dni tečaja se bodo vršili zaključni izpiti iz vseh predavanih predmetov. O izpiti se bodo udeležencem tečaja izdala izpričevala.

2. Da se bo tečaj mogel vršiti, je potrebno, da se prijavi in udeleži tečaja vsaj 10 učiteljev. Ako se jih priglasi manj, se jih bo dodelilo drugemu zavodu, kjer se bo vršil enak tečaj.

3. V tečaj se sprejme največ 15 učiteljev iz ljubljanske oblasti. Prošnje za sprejem v tečaj se morajo vložiti najpozneje do 5. julija t. l. preko pristojne uprave osnovne šole na ravnateljstvo specialne živinorejsko-poljedelske šole na Grmu. V tečaj sprejete prosilce bo ravnateljstvo obvestilo takoj po poteku roka za vlaganje prošenj. Vsi sprejeti se morajo zglasiti dne 11. julija predpoldne pri ravnateljstvu zavoda.

4. Glede oskrbe in prehrane udeležencev tečaja ni nič določene. Ravnateljstvu pa bo mogoče dati na razpolago v internatu stanovanje brezplačno, prehrano pa proti odškodnini 12 do 15 Din na dan.

Razširjenje solarne v Kreki. Uprava državnih monopolov je odredila potrebne mere, da se produkcija soli v Kreki zviša letno za 4000 vagonov. V ta namen je stavila upravi solarne na razpolago kredit 30 milij. Din.

Darujte za volilni sklad!

VII. Ljubljanski velesejem.

Od česa je odvisen uspeh velesejma? Dosedanje delo na tem polju je pokazalo, da uspeh velesejma ni odvisen toliko od razstavnega dela samega, temveč od psihološkega učinka upliva na kupca. »Prodajati« in sicer v pomenu pridobivati si z udeležbo na velesejmu čimdalje večji krog odjemalcev, to je glavni cilj velesejma, ne samo razstava in trenutni uspehi. Velesejem mora biti most med produkcijo in konsumom. Redno vsako leto obiskuje velesejem večina naših trgovcev in prodajalcev, a to so pravi odjemalci producentov in engrosistov. Zato morejo biti tvrdke, ki bodo razstavile na VII. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu od 2. — 11. julija 1927, že danes sigurne uspeha.

Ker je razstavni prostor v paviljonskih zgradbah popolnoma zaseden, naproša ravnateljstvo velesejma vse interesente - razstavljalce, da ne pošiljajo več novih prijavitelj za udeležbo na velesejmu. Na razpolago je samo še razstavni prostor na prostem, nepokrit. Zamudniki pa se zamorejo že sedaj prijavititi za udeležbo na jesenski Pokrajinski razstavi.

Posebne vozne ugodnosti za obiskovalce letošnjega velesejma od 2.—11. julija: Ministrstvo za železnice je naknadno dovolilo, da velja

polovična vožnja na osebnih in br-zovlakih za obiskovalce velesejma pri dopotovanju že od 28. junija in do 11. julija, pri odpotovanju iz Ljubljane pa od 2. do 15. julija.

Obiskovalcem Ljubljanskega velesejma. Uprava Ljubljanskega velesejma je letos izdala kakor druga leta permanentne legitimacije in sicer po Din 30. Z njimi je združena udobnost polovične vožnje. Pri odhodni postaji je treba kupiti celo vozno karto, s katero se je mogoče brezplačno peljati potem iz Ljubljane do odhodne postaje. Za-

to opozarjamo vse, da pri dohodu v Ljubljano nikakor ne oddajo voznega listka. Legitimacije se dobe v vseh večjih krajih po celi državi, naroče se pa tudi lahko z dopisnico pri velesejskem uradu, ki preskrbi tudi zdrava in počeni stanovanja v hotelu ali privatno.

Higijenska razstava bo prilikom letošnjega velesejma popolnoma prenovljena. Razdeljena bo v oddelke po strokah, odnosno panogah medicine. Najzanimivejši bodo anatomski in histološki oddelek, ka-žoč sestavo človeškega telesa v sli-

kah, modelih in preparatih. Oddelek za higijeno dojenčka in malega deteta. Protialkoholni oddelek. Oddelek za osebno higijeno. Oddelek za spolne bolezni. Oddelek za ženske bolezni. Oddelek za živila. Oddelek za šolsko higijeno. Oddelek za stanovanjsko in nasebinsko higijeno. Kirurško operativni oddelek bo kazal rezultate današnje moderne operativne tehnike. Oddelek za nalezljive bolezni. Oddelek za jetiko pa bo posebno izrpen in bo učil, kako zatirati to belokugo.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000.—

v lastni palači Narodni Dom

Stanje glavnice in rezerv
nad Din 4.000.000.—

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.
Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- SOŠTANJ.

Otroške majice, kopalne hlače in flor-nogavice,

kravate, srajce, rokavice, namramnice, žepni robci, nakit za obleke, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti v vseh barvah, šifoni, Solingern škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila samo pri

JOSIP PETELINC
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi
LJUBLJANA

Najnižje cene!

Točna postrežba!

Najboljše tržiške kose

„Turške“, „Peklenske“ in „Vulkan“ v vseh velikostih

65 cm   70 cm   75 cm

Din 27.—   Din 28.—   Din 29.—

kakor tudi brusni kamni „BERGAMO“ kristalasti v zalogi

„EKONOM“, osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, Kolodvorska ulica števil. 7

Prodajajte

„KAŠTEL“-ovo
Sirišče.

Največja izdelovalnica „Sirišča“ v naši državi, v tekočini in prašku.

„Sirišče“
v prašku
napram
sliki

je najboljša in najpraktičnejša kvaliteta.

Zahtevajte cenike! Pri večjih naročilih posebno velik popust.

„Kaštel“ d. d., Karlovac

„Težakovo hranilno in zdravilno olje za živino“

je najboljšo sredstvo za okrepitve zahirane živine, o čemur govori že več sto pohvalnic. — Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za Din 125.— pri tvrdki

M. Težak, Zagreb, Gundulićeva 13

Kupujemo Strokovnega pomočnika - co

zlato, srebro, platino, srebrne krone, odpadke kovin. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana, Sp. Siška.

za trgovino s semeni išče Tima Vladislavjević, Beograd, Karađordjeva ul. 85.

Vrtnarji

ponudite svoje proizvode, ki jih imate na prodaj, trgovini vrtnarskih sadik »Florac«, Beograd, Poštanski fah 287.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon št. 2149, 2968

Prešernova ulica 4

Pošt. ček. rač. 13.853

(žiro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. cesij. -- Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.